Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

A ṭoyṭ di ḳanibaln!

Markiš, Perec D.
מאַרקיש, פּערעץ

Moskve, 1941

ָאלעטסאג

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-7280

Visual Library

גאסטעלאָ

אויב מ׳עט פרעגן: — ווער איז ער, דער אָדלער,
וועט דערציילן די הייך ניט געזאמט:
דער, וואָס ווייסט, ווי די שטערן באזאָטלען
און וואָס ווייסט ניט — וואָס איז עס א צאם!

אויב מ׳עט פרעגן: — פון וואָס זײַנע פליגל? —
וועט דערציילן דער בארג און דער טאָל:
— פון דעם שטאָלצן געזאנג וועגן זיגן,
וואָס געזונגען אין גאנג האָט זײַן פאָלק!

אויב מ׳עט פרעגן: — זײַן הארץ זײַן געטרײַע
איז מיט וועלכע פאנצערס באשיצט?
וועלן וואָלקנס דערציילן: — מיט פײַער
פון פאראכטונג צום סוינע און בליץ!

אויב דערוויסן זײַן נאָמען מ׳עט וועלן,
וואָס ז׳געוועזן פאר דעם סוינע א גרויל, —
וועט ער קלינגען אין לידער: — גאסטעלאָ,
און דאָס פאָלק וועט אים טראָגן אין מויל!

אין די גרויזאמע שלאכטן פאר פרײַהײַט
דעם באפליגלטן גיבער — דעם זון,

וואָס איז אופגאנג אינ טויט — א שטיק פּײַער —
און זיך אומגעקערט צ׳ריק צו דער זונ!

וויקלט, הימלענ, פאנאנדער זיך העלער,
און אינ יארוסנ — וואָלקנס — באנאנד!
אפ די פליגל פונ פאָלק האָט גאסטעלאָ
זיך געלאָזט קעגנ סוינע פונ לאנד.

פאָכענ ווינטנ, ווי זעגלענ פונ לײַנענ.
ס׳איז קאיאָר. סע באגינט. ס׳איז נאָך פרי.
נאָר אפ רום נעמענ רוימענ ארײַנ אים
און אנטפּלעקנ די הויכנ פאר אים,

און אינמיטנ פונ זוניקנ העלנ
גיבנ שטערנ פאר אים א צעבלי:
— פלי, באגײַסטערטער אָדלער גאסטעלאָ,
מירנ צייכענענ ריכטיק דײַנ פלי!

און ער טראָגט זיך, דער אָדלער, אינ הויכנ,
פונ זײַנ פאָלק א פארגעבונג ער האָט, —
ס׳זאָל דער פּײַנט זיך דערוווארגנ אינ רויכנ,
וואָס ער ברענגט מיט זײַנ בלוטיקנ טראָט!

זײַנע פליגל, ווי שווערדנ, צעשפרייטנ,
יעדער רעגע גאסטעלאָ איז גרייט —
פאר באפאלענע דערפער און בייטנ,
פאר צעטראָטענע קינד-און-קייט.

און קיינ האָגל פונ בלײַ און פונ קוילנ,
און קיינ שטורם פונ פארפלייצנדנ פלאם

ווען דעם סוינע פון אים ניט פארהוילנ
איבער דר׳ערד, אינ דער לופט, אפנ יאמ!

נאָר ס׳באוויַיזנ זיכ פליִענדע טרומנעס
מיט צייַלעמער שווארצע, ווי קרעצ,
אונ זיי פלעכטנ, ווי שלאנגענ, ארום אים
פונ דער פינצטערער סוואסטיק — א נעצ.

— קאָנ דענ עפּעס אינ דוימ אימ פארשטעלנ?
— ווען אימ עפּעס פארהאלטנ אינ וועג?
א צעשפרייט גיט די פליגל גאסטעלאָ,
אונ ס׳באגינט אינ דער לופט א געשלעג.

— פארנ פאָטערלאנד! — רייַסט יעדע קויל זיכ,
— אונ פאר סטאלינענ! — טראָגט זיכ דער פלאמ;
דאָס געשלעג אונטער הימלענ איז גרויזאמ,
ס׳ברעכט גאסטעלאָ א צאמ נאָכ א צאמ!

ס׳טראָגט אפ רעכטס זיכ א האָגל פונ פייַער,
ס׳טראָגט אפ לינקס זיכ א האָגל פונ בלייַ:
אינ די גאָרגלענ פונ סוינע פאר דרייַענ
צילט גאסטעלאָ זיכ פינקטלעכ אונ גלייַכ!

מיט א כאָרכל פונ פייַער פארכלינעט
גיט זיכ איינער א קרומ אונ א ברעכ:
— אָט אזוי! אונ — דערווארג זיכ, אונ פלי ניט
אפ סאָוועטישער הייליקער ערד!

אונ, פארוויקלט אינ רויכנ פונ סרייפע,
גיט א צווייטער א דעווע, א רופ;

און באַקרוינטע מיט פלאַמיקע רייפן —
אפ די רוקנס מיט רעדער אַרופ,

מיט די פינצטערע צלאָמים — צעפּאַטלט,
פונקט ווי שוואַרצע שטורקאַצן אין לופט;
— קומט אַהער! — שרייַט גאַסטעלאָ — פּיראַטן,
דאָס סאָוועטישע פייַער פאַרפרוווט!

ס'פילט גאַסטעלאָ קיין איינציקע רעגע,
ווי סע זעצט שוין פון לייַב זייַנס מיט בלוט;
אַ סאָוועטישן אָדלער נ'געשלעגן
אפ קיין רעגע פאַרלאָזט ניט דער מוט!

יעדער בייט, יעדער בוים, וואָס גאַסטעלאָ
זעט פון דר'הייך אפ זייַן לייַבלעכער ערד,
שטילט דעם ווייַ, לענט מיט קראַפט אַזוי שנעל אים,
ס'דוכט — דאָס קאָל פון זייַן מאַמען ער הערט:

— שלאָג זיי, זון מייַנער, טרייסט מייַנע, — פעסטער!
שלאָג, גאַסטעלאָ, — פאַר אַלץ זיי באַצאָל!
פאַר דערמאָרדעטע קינדער און שוועסטער,
פאַר צעטראָטענער מי אָן אַ צאָל!

זיבן מאָל אַזויפיל זאָל פאַרמערט זייַן
יעדער קאָפּ פון מייַן זאַפט, וואָס דיך נערט;
שלאָג זיי, זון מייַנער, שלאָג פאַר די קרעכצן
פון די זקיינים אין וועג בא די נעכט.

יעדער וואָלקנדל זייַן זאָל אַ שוועל דיר,
און אַ טרונק אין דייַן דאָרשט, און אַ וואַך;

שלאָג זיי, זון, פאַר פאַרוויסטעטע פעלדער,
קער זיך אום אַ געזונטער פון שלאַכט! —

ניט געזען האָט די הימלשע סטעליע
אַזאַ אָדלער — צו הויכן געוועגדט;
כאָטש אין בלוט גייט שוין אָפּ דאָרט גאַסטעלאָ,
נאָר דער רודער איז פעסט אין די הענט.

אַף דער ערד — מיט צלאָמים אין שטויבן
ליגן טרומנעס מיט פליגל אין בראָך;
אומגעריכט קומען נייע פון אויבן,
בא די זייטן פאַרלויפן אים נאָך!

מע פאַרגייט אַרום אים, ווי מיט קלעמער,
פערציק צייל עמס אַף אים מע פאַרטרויט;
ס׳וועלן הענקערס גאַסטעלאָן ניט נעמען,
עס געהערט ניט גאַסטעלאָ דעם טויט!

און עס גייט דאָס געשלעג, ווי אַ ווונדער,
צווישן איינעם מיט צען און מיט מער;
ס׳רײַסט גאַסטעלאָ זײַן לײַב פון די ווונדן,
נאָר אַ פלאַם גיט אַ וואַלגער זיך שווער.

שוין דער קאָמבינעזאָן איז אין פײַער,
און די אויגן שוין פרעסט אים דער רויך;
נאָר דעם פײַנט וועט ער אָפּקאָסטן טײַער,
מיטן קאָפּ ט׳ער באַצאָלן אין דר׳הויך!

— נאָך אַ ווײַלע, פאַרפעסטיקטע ווערעם, —
שרײַט גאַסטעלאָ. — דאָס איז נאָך ניט אַלץ. —

ווען קיין קוילן שוין קלעקן ניט מער אים,
ווען ס׳פארפעלט אים שוין אָטעם אין האלדז, —

גיט אליין א באפעל זיך גאסטעלאָ,
און אליין די קאָמאנדע ער פאָלגט:
— זאָלן פליגל, וואָס ס׳פאָלק האָט געגעבן,
זיך פארוואנדלען אין ליכט פארן פאָלק! —

און א לעצטער געדאנק גיט א וויג אים,
ווי א בליץ גייט אים דורך נאָך א שיין:
מיט דעם לעצטינקן אימפעט פון פליגל,
ווי א דונער אין ברענשטאָפ פון פיינט!

ס׳האָט די ערד זיך א דריי געטאָן העלער,
ס׳האָט א פלייץ געטאָן פייער א יאם —
א באגינען איז אופגאנג גאסטעלאָ
צו דער זון מיט א ליכטיקן פלאם!

ס׳איז דער אָפּהילך געגאנגען אינדריינען
צו די ליכטיקע וויטן געווענדט:
— עס צינדט אָן זיך בלויז פייער בא פייער,
נאָר ס׳ווערט קיינמאָל אין פייער פארברענט!

אָט אזוי אומבאזיגבאר און הערלעך
וועט ער בלייבן, דער אָדלער, נ׳געדעך;
און פונקט ווי דאָס פאָלק איז אומשטערבלעך,
אזוי אויך אומשטערבלעך איז ער!

אויב דערוויסן זיין נאָמען מ׳עט וועלן,
וואָס ז׳געווען פאר דעם סוינע א גרויל,
וועט ער קלינגען אין לידער — גאסטעלאָ! —
ס׳וועלן דוירעס אים טראָגן אין מויל!